

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
РАЗБОЙНИШКА БУЛКА
УКРАИНСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало един богат селянин. Той живеел с жена си и едничката си дъщеря в голяма къща, най-голямата в селото. Веднъж го поканили на сватба. Тръгнал селянинът с жена си, а момата оставил да пази къщата.

— Дъще — рекъл, — остани вкъщи, че може някой да дойде да ни обере.

— Татко — казала момата, — страх ме е да остана сама. Как ще ви дочакам?

Майката се обадила:

— Щом те е страх сама, събери моми на тлака: тогава няма да си сама, ще имаш дружки.

И тръгнала с мъжа си на сватба. Момата събрала много свои дружки и връстници да работят заедно. Едни почнали да предат, други — да шият, трети — да везат. Изведнъж едно момиче си изпуснало вретено, което се търкулнало и паднало през дупката на пода в зимника.

Девојката слязла да го търси. Гледа — в един ъгъл се сгушил разбойник и я заплашва с пръст.

— Чуй що ще ти кажа! — рекъл ѝ той тихо. — Да не си посмяла да обадиш някому, че си ме видяла тук! Ако ме издадеш, жива няма да излезеш от къщата.

Момата се върнала от зимника пребледняла като платно. Разказала с шепот на една своя другарка що ѝ се случило, а тя казала на трета и тъй всички узнали, че в зимника има разбойник. Изплашили се момите. Почнали да се стягат да си вървят вкъщи.

— Чакайте! Къде сте тръгнали? — викала им домакинята. — Още е рано. Тепърва е време за работа.

Само тя не знаела нищо за разбойника. Момите почнали да се извиняват една по една. Тази трябвало да отиде за вода, онази — да прибере кравата, да натопи платното или да замеси хляба, или пък да почисти обора. Всяка си намерила работа. Разотишли се. Домакинята останала сама.

Разбойникът чул, че в къщата е утихнало. Като излязъл от зимника, видял момата.

— Добър вечер, момне — рекъл ѝ той. — Мога ли да видя що има, що няма по къщи?

— Виж! — отвърнала момата.

Тръгнал той по стайте и прегледал де що има. После излязъл на двора — да види и там какво се намира. Момата в това време заключила и залостила вратите и угасила свещта.

Разбойникът се върнал и почукал на вратата.

— Ей, моме! Отвори ми, че ще счупя вратата и ще те заколя.

— Не мога да отворя вратата — рекла момата. — Топузът падна, като я притварях, и не мога да го вдигна: много тежък е. Прекачи се през прозореца.

И приготвила брадвата. Щом разбойникът си проврял главата, тя замахнала с брадвата и я отсякла.

„Какво да правя сега? — почнала да си мисли девойката. След малко ще дойдат другарите на тоя разбойник. Той не е сам: разбойник сам не ходи да краде.“

Взела главата, па я завързала в кърпа. После насякла тялото и наслагала късовете в чували. Не минало много време — дошли другите разбойници. Видели, че прозорецът е отворен, а в къщата — тъмно. Помислили си, че другарят им е убил момата, обрал е къщата и ги чака.

— Свърши ли? — запитали го те.

— Свърших — прошепнала момата отвътре. — Ето две торби с пари, ето масло, ето и заклано прасе.

И подала вързопите и чувалите през прозореца. Разбойниците ги взели и побързали да си тръгнат.

— Хайде, излизай! — рекли.

— Вие вървете — казала момата, като се опитвала да говори на дебело, — аз ще прегледам дали няма още нещо.

Разбойниците си отишли.

Съмнало се. Селянинът и жена му се върнали от сватба. Дъщерята им казала за станалото — как успяла сама да убие разбойника и да се отърве от неговите другари. Но родителите ѝ не повярвали. Нека разказва другиму такива приказки! Знаят те какво може да направи една мома, която се бои да остане сама. Всичко това тя е сънувала.

И разбойниците се върнали у дома си. Погледнали вързопите, чувалите и торбите и що да видят? Все части от насечения им другар.

— Ах, тая проклетница! — викнали всички в един глас. — Как ни е изхитрила! Трябва да ѝ отмъстим. Не бива жива да я оставяме.

И ето те се пременили, натруфили и накичили, па тръгнали към селото да искат момата. Нагласили се да я сгодят за едно глупавичко момче, роднина на един от тях. Щом влезли в къщата и почнали да приказват с бащата, момата ги познала по гласовете.

Извикала баща си настрана и му казала: Татко, тия не са сватове, а разбойници. Те са същите, които аз изхитрих, когато бяха дошли да ни оберат.

— Какво лъжеш още? — викнал бащата. — Спомни си добре, че ти си сънувала разбойниците и всичко друго. От страх си мислила все за разбойници, и разбойници си сънувала. Не виждаш ли колко богато са пременени тия сватове и колко почтени хора са?

Той се радвал, че са дошли да искат дъщеря му богаташи, които не желаят дори и зестра. Момата се разплакала, отишла при майка си, но и тя почнала да я придумва да се съгласи.

— Веднъж идва на човека през цял живот такова щастие — рекла тя. — Не се ли съгласиш, мома ще си останеш.

А бащата казал:

— Ако не вземеш това момче, ще те изпъдя от дома си.

Нямало що да прави момата — съгласила се. Направили сватба — от богата по-богата. Три деня и три нощи яли, пили и се веселили. На четвъртия ден си тръгнали с момата.

Като пристигнали в гората, дето им било скривалището, оттеглили се да се посъветват що да направят.

— Да я убием ли още сега? — запитал главатарят.

— Да я убием! — съгласили се разбойниците.

Но младоженецът, който харесал много булката, рекъл:

— Моля ви, оставете я да поживее поне до довечера. Иска ми се да я погледам.

— Какво ще я гледаш, глупчо? Мома като мома.

— Моля ви се, братя, пожалете я. Нека поживее до залез-слънце.

Съгласили се. Отвели булката и младоженеца в една къща в сред гората. Сложили богата трапеза. Яли, пили, веселили се като на сватба.

Като се свечерило, главатарят казал на другите разбойници:

— Еее, как мислите? Не е ли време да убием булката? Ето че се стъмнява вече.

Младоженецът рекъл:

— Братя, оставете я да поживее поне до заранта, па я убийте.

— Ами ако избяга?

— Кой ще ѝ даде да избяга? Аз нали ще я пазя? Моля ви се, братя, пожалете я.

Съгласили се. Отвели младоженците в отделна стая и поставили пред вратата пазач, па се върнали да си продължат веселбата.

Когато се стъмнило съвсем, булката рекла на мъжа си:

— Пусни ме за малко на двора да подишам чист въздух. Тука е много задушно.

— Как ще те пусна? Ами ако узнаят нашите? Ще ме заколят.

— Няма да узнаят. Аз ще се измъкна тихичко из прозореца. След малко ще се върна.

— Да те пусна, но ме е страх, че ще избягаш.

— Вържи ме тогава. Аз имам едно въже, което ми подари майка ми. Свилено въже. Вържи ме с него, па ме пусни. Щом го подръпнеш, аз ще прескокна обратно през прозореца.

Глупавият младоженец вързал жена си с въжето и тя скочила през прозореца в двора. Наблизо пасяла една коза. Жената се развързала и вързала с въжето козата. После побягнала в гората.

Младоженецът почакал, почакал, па дръпнал въжето. Козата се обадила:

— Мекекекекее! Мекекекекее!

А глупакът ѝ казал тихо:

— Какво си се разврецяла такава? Нашите ще чуят и ще те убият. Хайде прескочи през прозореца, че е време.

Дръпнал въжето, а от двора се чул отново врясъкът на козата.

— Чудна жена! — рекъл си младоженецът. — Бива ли да е толкова глупава? Сега ли е време за шеги?

Но като притеглил въжето, видял, че за него е вързана коза, а жената я няма. Уплашил се, почудил се що да прави.

— Ах, тая проклета жена! Колко хитра излезе! Излъга ме!

На сутринта разбойниците влезли в стаята на младоженците. Потърсили булката — няма я.

— Къде ти е невестата? — запитали те глупака.

— Избяга — отвърнал той.

— Ей че си глупак! Биваше ли да я изпуснеш? Нали ти казахме, че ще избяга? Най-добре щеше да бъде, ако я бяхме убили още вчера на обяд. Тръгвай с нас — да я настигнем!

Всички се качили на коне и препуснали през гората към селото, отдето била момата. С тях тичали и кучетата — свирепи, зли, кръвожадни. Заплющели камшиците, запрепускали конете — страх да те побие, като ги видиш.

А момата? Тя чула отдалеко, че идат разбойниците, и се скрила в хралупата на един стар дъб. Кучетата подушили, че там има човек, и почнали да обикалят с лай около дървото.

— Дали не е вътре? — рекъл главатарят.

— Ей сега ще разбере — казал един от разбойниците.

Той мушнал дългия си нож в хралупата, но острието попаднало в една купчина прогнили гъби. Извадил го. Гледа — на него няма кръв.

— Не се е скрила тук — рекъл. — Да вървим по-нататък.

И препуснал по пътеката, а след него — и другите. Отново се разлаяли кучетата, отново заплющели бичовете.

Когато стихнало всичко, момата излязла от кухото дърво и побягнала към друга посока. Но разбойниците, като видели, че на пътя, по който били тръгнали, няма никого, решили да се разделят на няколко чети и всеки да тръгне по отделна посока. Момата зачула по едно време зад себе си отново лай и препускане на коне. А по пътя един селянин карал кола, натоварена с корита, лъжици и гаванки.

— Моля ти се, чичо — рекла тя на човека, — скрий ме под някое корито, че ме гонят разбойници.

Селянинът излязъл добър.

— Да те скрия — казал той, — но каквато си пременена и нагиздена, ще се оцапаш.

— Нищо, чичо, нищо! Качи ме по-скоро, че ще ме настигнат.

Човекът разтоварил коритата и скрил момата под едно от тях, па подкарал отново колата си. Ето че пристигнали и разбойниците.

— Хей, селяко, не си ли виждал такава и такава жена да минава по тоя път?

— Не съм, приятели.

— Лъжеш Я сваляй коритата, да видим!

— Да ги сваля.

Почнал той да сваля коритата едно по едно. Всички свалил освен последното, което било затрупано с гаванки и лъжици.

— Няма я — рекли разбойниците. — В друга посока е избягала. Към друго село е тръгнала.

И се върнали. Отново заплющели камшиците. Отново залаяли кучетата. Когато всичко стихнало, момата слязла от колата и тръгнала по пътя.

Вървяла, вървяла, настигнала друга кола, натоварена с кожи — биволски, ярешки, овнешки, всякакви. Зачуло се отново конско препускане и кучешки лай.

— Чичо, скрий ме под кожата, че ме гонят разбойници. Искат да ме убият.

И тоя човек бил добър. Скрил невястата в дъното на колата, под кожата. Дошли разбойниците.

— Спри, коларю! Не си ли виждал да минава по тоя път такава и такава жена?

— Не, не съм.

— Лъжеш, дяволе. Сваляй по-скоро кожата да видим!

— Как ще си развалям стоката? Казвам ви, че не съм виждал такава жена, каквато търсите. Вървете си по пътя и ме оставете на мира.

— Тъй ли? Ей сега ще ти дадем да разбереш!

И почнали да свалят кожата една по една и да ги хвърлят на земята. В колата останали само две-три телешки кожи. А под тях била скрита момата. В това време коларят почнал да нарежда отново кожата. Разбойниците бързали.

— Тръгвайте! — викнал главатарят. — И тук я няма. Да не губим време.

Пак препуснали. Пак заплющели бичовете и залаяли кучетата. Момата слязла от колата, поблагодарила на добрия човек и си поела пътя. За да избяга от разбойниците, тръгнала по една пътека, дето кършела между нивята, и към полунощ стигнала до селото.

Къщата била заключена. Тропала, тропала невястата, никой я не чул да ѝ отвори. И тя отишла, та легнала в купата със сено. Зарила се в сеното и заспала. На заранта бащата отишъл да скубе сено за добитъка. Щом мушнал вилата в купата, момата се хванала за нея.

Селянинът се уплашил.

— Господи Боже! — викнал той. — Що е това? Кой ми дърпа вилата?

— Аз я дърпам, татко! — обадила се дъщеря му.

— Че как се озова тук?

Невестата разказала всичко на баща си. Той се замислил.

— Щом е тъй — рекъл, — разбойниците ще дойдат да те търсят и тук. Ще искат да узнаят да не би да си ги издала. Трябва да се обадя на властта.

Той отишъл и разказал всичко на кмета. Пратили войници да се скрият в къщата и в двора, за да заловят разбойниците, когато дойдат. Момата също се скрила.

Малко след това надошли разбойниците. Човекът ги поканил вкъщи. Влезли. Седнали и почнали да се разговарят с мъжа и жената.

— Е, как е нашата дъщеря?

— Слава Богу, добре е. Остана вкъщи да шета.

— Тъй ли? Аз пък ще ви кажа, че не е у вас, ами е тук. Дъще! Я излез да те видим тук ли си, или не си.

Тия думи били условният знак. Щом дъщерята излязла, войниците се нахвърляли върху разбойниците и ги изловили, па ги отвели в тъмницата. А разбойнишката невеста се омъжила за друг момък от своето село и заживяла с него щастливо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.